

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА

УДК 352

В. Г. Волошин

аспірант кафедри державного менеджменту
Національної академії державного управління при Президентові України

СУТНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ КОМУНІКАЦІЙНОГО ТА ІНФОРМАЦІЙНОГО ХАРАКТЕРУ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

У роботі проведено вивчення сутності діяльності комунікаційного та інформаційного характеру державних органів влади та їх використання. Виокремлено основні етапи від початку існування до періоду активного розвитку діяльності інформаційного та комунікаційного характеру органів державної влади України. Діяльність комунікаційного та інформаційного характеру наведена в якості найбільш впливових способів для раціонального та ефективного державного управління, налагодження продуктивної комунікації органів влади та суспільства у суспільно-інформаційних інтересах.

Ключові слова: інформаційно-комунікаційні технології, механізм державного управління, електронне врядування, інформаційне суспільство.

Постановка проблеми. Стратегією для збільшення національних ресурсів є діяльність інформаційного та комунікаційного характеру, яка має великий вплив на управління країною. У зв'язку з виникненням нових засобів масової інформації та їх експлуатацією відбулись значні зміни у політиці держави завдяки специфічності нових інструментів. Найбільш важливою ідейною системою є саме діяльність комунікацій та інформації, у якій можна простежити переробку та зберігання великої кількості даних, тому інструментами для подальшої роботи є наслідки прийняття рішень у сфері інновацій.

Діяльність державних органів спрямовується на комунікаційну та інформаційну сферу, яка ставить складні завдання для вивчення. Ці завдання потрібно вирішувати лише владою, тому що саме держава має сприяти розробці, збереженню та подальшому поширенню інформації, яка повинна приносити користь. Діяльність керівників спрямована на підтримку власних інтересів, але для того, аби використовувати існуючі ресурси та впливати у подальшому на будь-який стан у країні, необхідно скерувати дії на вивчення сутності комунікативного та інформаційного характеру. Саме тому важ-

ливим напрямом у науці є досконале вивчення процесів комунікацій та інформаційної діяльності органів влади.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Багатьма науковцями підіймалось питання про діяльність держави у сфері комунікацій та інформації. Найбільш широко розглядали проблему у свої роботах С. Бакуменко, А. Баронін, А. Гошко, А. Дегтяр, В. Дзюндзюк, О. Крутій, В. Мартиненко, Г. Почепцов, В. Ребкало, В. Смоліков, Ю. Сурмін, С. Телешун та ін.

Але процес співробітництва держави із суспільством у сфері діяльності комунікаційного та інформаційного характеру в Україні ще не є досконало дослідженим і проаналізованим, що не гарантує комплексного пояснення.

Як правило, більша частина науковців під час вивчення матеріалів інформації та комунікацій зорієнтовані на позитивний вплив застосування цієї діяльності, з чого слідує відсутність ґрунтовних досліджень. Також характерна відсутність визначення проблемних питань інформаційної діяльності у державних органах та способів зменшення їх впливу.

Мета статті – дати досконале пояснення теорії та віднайти оптимальні можливості використання у майбутньому органами влади напря-

мів діяльності комунікаційно-інформаційного характеру.

Виклад основного матеріалу. Політична спроможність є об'єктом служби для суспільства, де народ встановлює норми та дає певні доручення, які повинна виконувати влада на певному етапі. Тому держава повинна бути забезпеченою у можливості громадян мати доступ до будь-якої інформації, що подана прозоро та відкрито.

Насамперед прозорість має бути на рівні державності, тому що саме у процесі відкритих даних є можливість ефективно побороти корупційні засади в управлінні країною та збільшити відповідальність влади перед суспільством. Забезпечення постійного доступу для кожного громадянина України до інформаційних джерел є ключовим методом для повернення довіри людей до органів влади, а також подальшого недопущення повільності прийняття управлінських рішень.

Діяльність у сфері комунікацій та інформації виконує важливу функцію для розвитку системи державного управління держави, адже завдяки діяльності комунікаційного та інформаційного характеру зростає ефективність розробки та впровадження реформ, які не могли отримати великого розголосу у суспільстві та в органах державної влади через обмеження технологічних процесів. Завдяки інформаційним інноваціям з'явилися нові можливості надання доступу для суспільства до послуг органів влади (суспільних послуг). Згідно з попередніми до-

слідженнями сучасне суспільство не має повного доступу до організації структури державного управління та іншої необхідної інформації [2, с. 50].

Найбільш впливовим засобом організації державної політики є діяльність комунікаційно-інформаційного характеру. Саме надання інформації та комунікацій завдяки відповідним мережам інформаційних даних та глобальним засадам у сфері інформаційних технологій дозволяє забезпечити роботу органів державної влади у реальному режимі, робить співпрацю із суспільством (фізичними, юридичними особами або установами) більш доступною та легкою, включаючи ефективно вирішення проблемних питань сьогодення. Автоматизація інфраструктури взаємодії представників держави та органів самоврядування із представниками народу, а також господарствами (з метою виконання певних зобов'язань) є ключовою складовою діяльності інформаційно-комунікаційного характеру.

Для відкриття нових можливостей в інноваційній сфері, політичних, міжнародних та економічних галузях потрібно використовувати діяльність комунікаційно-інформаційного характеру як засіб державних органів для взаємодії з населенням. Іншим країнам уже давно вдалось досягти розвитку завдяки процесам інформації та комунікації.

Інформаційне забезпечення є найбільш важливим процесом для досягнення успіху в розвитку країни, що впливає на загальну ситуацію

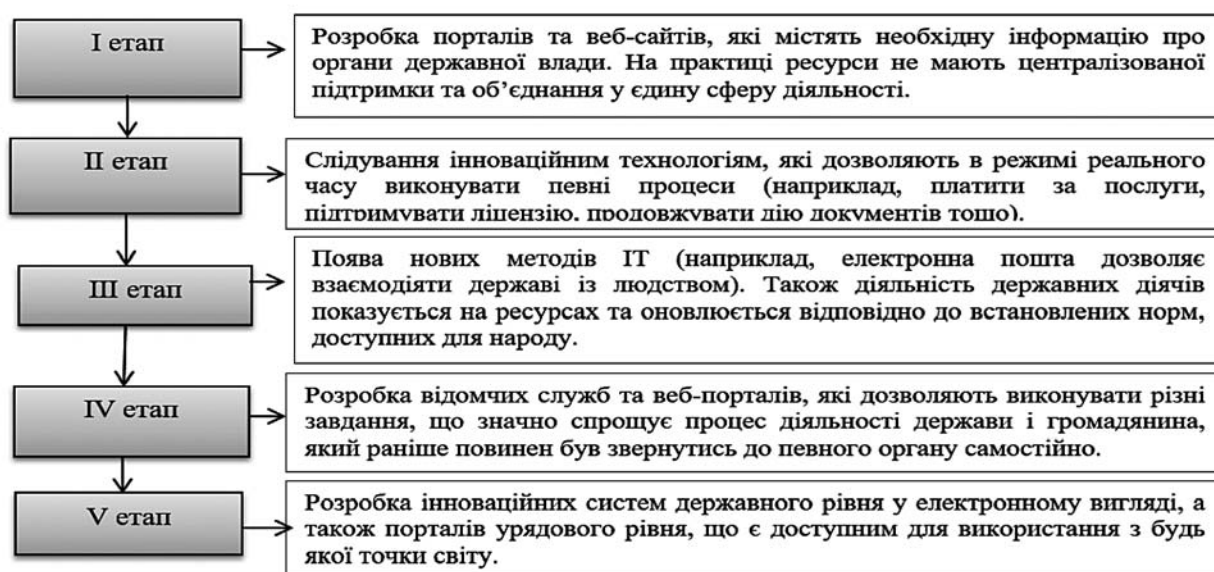

Рис. 1. Етапи розвитку діяльності інформаційного та комунікаційного характеру органів влади у сучасній Україні

в економіці та суспільно-політичний рівень держави.

Основне завдання державного органу у сфері інформаційно-комунікаційного забезпечення – це опрацювання, отримання та генерація необхідної інформації, яка поширюється населенню. Стратегія оперативного впливу зумовлюється отриманою раніше інформацією. Правдивість та прозорість даних дозволяє вирішити велику кількість управлінських завдань та успішно виконати їх у процесі роботи.

Аналіз актуальності та користі інформації є основною проблемою для державних органів, але питання потрібно вирішувати, тому що саме комунікативно-інформаційна діяльність має пряме відношення до процесів державного управління. Для того, щоб здійснювати державне управління, необхідно мати конкретну інформацію, тобто таку, що характеризує потреби управління та інтереси громадян. Не слід використовувати загальновідому інформацію, варто знаходити певні засоби конкретизації для проведення та організації керування, встановлення достовірних даних [1].

З цього можна зробити висновок, що управлінська інформація повинна відповідати таким критеріям: значущості для країни та її місця у житті кожного громадянина, у роботі конкретного органу держави (узгодження із компетенцією складових засад держави інформації про керування є обов'язковим для виконання завдань тієї чи іншої країни); правильності і прозорості, відповідності законодавству та актам правового значення, які необхідно реалізувати в обов'язковому порядку у процесі керування; технічним закономірностям і стану державних управлінських об'єктів, які проводять чітку конкретизацію дій політики органів виконавчої влади, а також визначають специфіку відносин у процесі управління.

Існує й інша проблематика діяльності у системі державного управління інформаційного та комунікаційного характеру – це науковий супровід керуючих даних. Як правило, саме повідомлення та фіксування будь-чого відбувається завдяки інформації, але те, що вона вміщає, повинно бути цілісно осмислено та проаналізовано. Для того, аби зробити якісний аналіз, є потреба у вивченні певного матеріалу та пізнання у науковій сфері. На сьогодні, щоб прийняти раціональне рішення, вивчити інформаційну сферу недостатньо, оскільки майже всі питання потребують управлінського досвіду. Причинами цього можна назвати таке:

– існування суспільства із часом почало ускладнюватись, відповідно, існує тісний взаємозв'язок між різними галузями;

– суттєво збільшилась інтенсивність суспільного розвитку, тому виникає необхідність у вивченні потреб суспільства, передбаченні майбутніх кроків та процесів діяльності механізмів, що розвиваються [3].

Якщо у суспільства з'являється можливість своєчасно та швидко використовувати інформацію (проводити аналіз, збір, обробку) як із внутрішнього, так і зовнішнього світу, то тоді процеси розвитку стають більш інтенсивними. На загальнодержавному рівні формуються спеціальні комітети та групи, які намагаються проаналізувати та дослідити перелік питань методами інтерв'ю, анкетуванням тощо.

Формування електронних баз даних та їх подальша передача, система опрацювання та автоматизація робочих місць службовців органів виконавчої влади мають бути основними елементами діяльності інформаційного та комунікаційного характеру державних органів на місцях. Основними системами інформаційної діяльності є підсистеми автоматизованих даних периферійного типу, які включають необхідні технічні пристрої (це може бути техніка для обчислення, програми для виконання різноманітних завдань, спеціалізовані бази даних тощо). Існують також системи експертного значення, які розробляються для якісної обробки та генерації певних рішень для результативного управління, спрямовані на розв'язок завдань із невеликою структурою [7].

Ефективність функціонування інформаційно-комунікаційної системи в Україні – це величезна проблема, яка переважає навіть недостатню державну фінансову підтримку. На сьогодні на сайтах державних керівних та адміністративних установ є можливість ознайомлення з даними переважно в односторонньому порядку. Взаємодії між владою та суспільством в електронному режимі держава поки що не намагається досягти, що уповільнює розвиток у соціальній сфері, тоді як органи влади розвинутих країн зацікавлені у практиці двосторонньої комунікації. Стан діяльності інформаційного та комунікаційного характеру в Україні є досить утрудненим, так як рівень розвитку інформаційних технологій інформації суттєво випереджає потреби держави та запити органів виконавчої влади, зокрема проблеми недостатньої публічності роботи органів

влади. Також характерна відсутність інформаційно-комунікаційного зв'язку між державним управлінням на центральному і місцевому рівнях, між органами місцевого самоуправління та суспільством із невеликою кількістю доступних джерел або способів розповсюдження інформації. Це пояснюється тим, що певні сфери технологічної діяльності не відповідають державним інтересам, що не є характерним для розвинутих зарубіжних країн.

Двостороннє інформаційне співробітництво та обмін інформацією між суспільством та державою є ключовим способом для розвитку успішного державного управління у розвинутих країнах. У них створені органи влади, які займаються питаннями надання обміну необхідною інформацією з громадянами, активно використовується метод керування даними в електронному режимі завдяки створенню спеціальних департаментів та органів інформаційного забезпечення. На жаль, в Україні не використовуються інститути для забезпечення необхідною інформацією та комунікації з суспільством. Слід зазначити, що розвиток системи інформатизації відбувається хаотично, оскільки не розроблено комплексних стратегій інформаційно-комунікаційної діяльності. Діяльність державного департаменту з питань зв'язку та інформатизації Міністерства транспорту та зв'язку України й Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України спрямовані на вирішення лише тих проблем технічного характеру, які окремо визначає держава, тоді як центральні органи влади не мають спрямованості на вирішення проблем із якістю систем інформаційного та аналітичного характеру і подальшого взаємозв'язку між суспільством та органами самоврядування. Лише окремі місцеві органи влади та органи місцевого самоврядування беруть на себе відповідальність за якісне забезпечення функціонування інформаційно-аналітичної сфери [4].

Висновки і пропозиції. Підсумовуючи, слід зазначити, що сучасна держава намагається впровадити новітню систему оптимізації діяльності комунікативно-інформаційної сфери. Проте в інформаційно-комунікаційній роботі органів державної влади виникає низка системних проблем, серед яких можемо виокремити таке: розвиток діяльності у сфері комунікативного та інформаційного характеру фінансується державою не достатньо,

службовці органів державної влади мають невеликий досвід у технологіях сучасного інформаційно-аналітичного забезпечення, нормативно-правова база законодавства є недосконалою, громадяни не мають повного доступу до прозорої та публічної державно-управлінської інформації у мережі тощо. Якщо провести необхідні реформи у сферах комунікації та інформаційної діяльності, то взаємозв'язок між владою та суспільством вийде на новий рівень.

Дослідження у сфері комунікативно-інформаційної діяльності органів державної влади у майбутньому повинні спрямовуватись на більш злагоджену стратегічну взаємодію між владою та суспільством, що забезпечить активну участь суспільства у прийнятті державних рішень та вирішенні питань, які спрямовані на підтримку інформаційно-комунікаційної сфери. Це дозволить удосконалити складову управлінської діяльності, дасть більш широке розуміння діяльності органів влади суспільством та забезпечить зворотній зв'язок, що є основним завданням для держави, яка розвивається.

Список використаної літератури:

1. Дуда А.В. Зв'язки з громадськістю в державному управлінні : [конспект лекцій] / А.В. Дуда, О.В. Загвойська. – К. : Вид-во НАДУ, 2008. – 72 с.
2. Ефективна комунікація між державною службою та засобами масової інформації / пер. з англ. Л.Б. Магдюк, О.М. Рудік. – Д. : Центр економічної освіти, 2008. – 68 с.
3. Про доступ до публічної інформації : Закон України № 2939-VI від 13.01.2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2939-17>.
4. Комунікація: демократичні стандарти в роботі органів державної влади / за заг. ред. Н.К. Дніпренко. – К. : ТОВ «Вістка», 2008. – 164 с.
5. Логунова М. Значення політичних комунікацій у здійсненні державного управління / М. Логунова [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://personal.in.ua/article.php?ida=619>.
6. Петренко І. Експертно-аналітичне забезпечення державної політики в Україні: стан та перспективи розвитку / І. Петренко [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.viche.info/journal/2606/>.
7. Шпортко О. Поле публічної політики / О. Шпортко // Політичний менеджмент. – 2010. – № 5 (44). – С. 90–96. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.viche.info/journal/2606/>.

Волошин В. Г. Сущность деятельности коммуникационного и информационного характера органов государственной власти

В работе проведено изучение сущности деятельности коммуникационного и информационного характера государственных органов власти и их использования. Выделены основные этапы от начала существования к периоду активного развития деятельности информационного и коммуникационного характера органов государственной власти Украины. Деятельность коммуникационного и информационного характера приведена в качестве наиболее влиятельных способов для рационального и эффективного государственного управления, налаживания продуктивной коммуникации органов власти и общества в общественно-информационных интересах.

Ключевые слова: *информационно-коммуникационные технологии, механизм государственного управления, электронное управление, информационное общество.*

Voloshyn V. H. The essence of the activity of communication and information nature of the public authorities

The article studies the essence of information and communication activity of public authorities and its implementation in Ukraine. The stages of development of information and communication activity of public authorities in Ukraine are separated out. Information and communication activity is considered as an effective mechanism of state management and a form of cooperation between the government and citizens in the information society.

Key words: *information and communication technologies, public administration, e-governance, information society.*